

Nr 545

Av herr **Wachtmeister**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 110, angående vissa organisations- och anslagsfrågor rörande försvaret.

I proposition nr 110 föreslår försvarsministern, att de tre försvarsgrenarnas assistenter för frivilligfrågor erhålla lön enligt lönegrad Ag 7. Detta är en avsevärd löneyftning, ej minst med hänsyn till att lönen så sent som den 1 juli 1957 ökades med 50 kronor i månaden.

Om man emellertid vid lönesättningen godtager principen — och det kan man enligt min uppfattning icke undgå att göra — att lönen skall stå i direkt proportion ej blott till det utträttade arbetet utan också till det med vederbörande befattning förenade ansvaret, måste man konstatera, att eftersläpningen fortfarande är mycket stor.

Det är här fråga om högt kvalificerad personal med officersförordnande, till en början med tjänsteställning i likhet med fänrik, slutligen i likhet med kapten, dock utan annan »avkastning» än att järnvägsresa får företagas i första klass; traktamente utgår alltid efter lägsta klass. Personaluppställningen vid staberna, huvudsakligen försvarsområdesstaberna, nödvändiggör, att frivilligassistenter själväständigt lösa ett flertal uppgifter, t. ex.

att vara föredragande i alla ärenden rörande de frivilliga försvarsorganisationerna,

att föra namn- och tjänstgöringsregister för all A-personal, d. v. s. individuellt krigsplacerad personal,

att beräkna behovet av och fördela annan frivillig personal, B-personal, för olika uppgifter,

att ansvara för och upprätta av respektive försvarsgrenschef anbefallda rapporter,

att föra förbandsregister och lämna truppregistreringsmyndighet erforderliga uppgifter för den frivilliga personalens truppregistrering,

att ansvara för att A-personalen genomgår erforderlig repetitionsutbildning,

att organisera samarbetet mellan frivilligorganisationerna, bl. a. beträffande rekryteringen, och stimulera deras utbildningsverksamhet,

att i samarbetet med de frivilliga försvarsorganisationerna med ledning av allmänna direktiv företräda försvarets intressen.

Då därtill kommer, att praktiskt taget alla handlingar, varmed frivilligassistenter syssla, äro av hemlig natur, torde det stå klart, att kraven på

kvalifikationer måste sättas så högt, att även en lön enligt Ag 7 närmast bör betraktas som symbolisk. Hittills har lönen legat avsevärt under kontorsbiträdenas, Ao 5 (ortsgrupp 3: 740—865 kr./mån.) och kanslibiträdenas (821—958 kr./mån.). Icke ens efter den av försvarsministern föreslagna höjningen komma frivilligassistenternas löner upp i nivå med biträdenas förrän efter flera etappers löneklassuppflyttning.

Man kan icke vänta sig en förbättrad rekrytering av frivilligassistenter under sådana förhållanden utan måste bygga på en rekryteringsbas, redan från början på grund av de höga kvalifikationskraven mycket smal, nu, genom att endast de ekonomiskt relativt oberoende kunna reflektera, ytterligare hopträngd.

I en tidsålder, när det totala kriget framtvingat ett totalt försvar, där kvinnornas roll kommit att bli av krigsavgörande betydelse, synes mig detta ytterst betänkligt. En höjning av lönen utöver propositionens Ag 7 med ytterligare två lönegrader till Ag 9 är väl även den i minsta laget. Under nuvarande statsfinansiella läge är jag emellertid ej beredd föreslå högre lönegrad. I ortsgrupp 3 är skillnaden mellan Ag 7 och Ag 9 88 kr./mån. Totala antalet tjänstgöringsmånader för frivilligassistenterna är enligt propositionen vid armén 200, vid marinen 49 (3 heltidstjänster, 3 deltidstjänster med tillhoppa 13 månader) och vid flygvapnet 150, vilket skulle innebära en ökning av löneanslaget i denna del med sammanlagt 35 112 kr./år. Den av vissa orters tillhörighet till högre ortsgupper betingade merkostnaden torde vara obetydlig.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att assistenterna för frivilligfrågor vid armén, marinen och flygvapnet inplaceras i lönegrad Ag 9.

Stockholm den 23 april 1958

Hans Wachtmeister